بسم الله الرحمن الرحيم

ސިވިލް ކޯޓު

މާލެ

ދިވެހިރާއްޖެ

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު: 2066-CVC-2023

ޤަޟިއްޔާގެ ބާވަތް: ހައްޤު ފުރިހަމަކޮށް ނުވަތަ ފައިނޭންސް ލީސިންގެ މުޢާމަލާ

މައްސަލަ އަރިޒުމުގެ ބަޔާން: އިޝްތިރާކު އަންނަ ބާވަތުގެ ދަޢުވާ ހިނގަފާ ކޮމަން

ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް: ލިބަސް އޭޝިއަބިޒިނަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް

(ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު:C-0448/2014)

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތައް: 1- މުޙައްމަދު ޝިފާޒު، މަތިރަސްކިތާ، ލ. އިސްދޫ

(އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A310700)

2- އަޙްމަދު މާޖިދު، ދޮންތަރި، ނ. ކެނދިކުޅުދޫ

(އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A273719)

ހުށަހެޅުނު ތާރީޚް	ނިމުނު ތާރީޚް
04 ޛުލްޙިއްޖާ 1444	14 ރަބީޢުލްއައްވަލް 1445
22 ޖޫން 2023	30 ސެޕްޓެމްބަރ 2023

ދައުވާގެ ޚުލާޞާ

މިއީ، "އިޖާރާ މުންތަހިޔާ ބިއްތަމްލީކް މިލްކިއްޔާގެ ދަށުން ލީސް އެޗްޑީއެފްސީގެ ފަރާތުން ސައިކަލު ދުކާނުގެ އެއްބަސްވުން" މި ނަމުގައި ލީސް އެޗްޑީއެފްސީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު:C-0448/2014) ("ދައުވާކުރާ ފަރާތް") އިން ސ. ކާސިޔަލު، ދުންބަޑި، އަބްދުލް މާޖިދު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A273719) ގަރަންޓީ ދީގެން، ލ. އިސްދޫ، މަލަރުސްވިލާ، މުޙައްމަދު ޝިފާޒު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A310700) (މީގެފަހުން "ދައުވާލިބޭ ފަރާތް(ތައް)" މަންދަރަން ފައިސާ ދައުލަތުގެ ހަވާލުކުރެވުނު އެއްބަސްވުމުގެ ސަރަޙައްދު ގެންދިއުމަށްފަހު، ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކާއި ދައުވާކުރާ ފަރާތާ ދެމެދު ސޮއިކުރެވުނު އެއްބަސްވުމާ ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ސައިކަލު ހަވާލުކޮށް ދައުވާކުރާ ފަރާތާ ދެމެދު ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ދައުވާކޮށް ނުދައްކާ، އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ އެއްޗެއް ސަރަޙައްދުގެ ބާކީ ފައިސާ ދައުވާކުރާ ފަރާތަށް ދައްކަން ނުދައްކާ އެއްގޮތަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ އަތުން އެއް ފައިސާ ދައުވާކުރާ ފަރާތަށް ނުލިބޭތީ، ޝަރީޢަތުން އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން، ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން އެއްބަސްވުމުގެ ބާކީ ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައުވާކުރާ ފަރާތަށް ދައްކަން ޝަރީޢަތުން ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް (ނުވަތަ މި ބޭނުމުގައި ދައުވާ ކުރުމަށް ކޯޓުން ވަކިވެފައިވާ އުޖޫރައާއި ކުރުމަށް ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ކުރާ ކުރި) އަދި މި މައްސަލައިގައި ކޯޓުގައި ވަކާލާތުކުރުމަށް ދައުވާ ފަރާތްތަކުގެ އިޤުރާރުން ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ އަދި އެކަން ހަރަދުކުރަންޖެހުން ވަކިން ދީ ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ އެކަން އެކި އެއްބަސްވުމާ ކުރައި ދައުލަތުން ޝަރީޢަތުން އަމުރެއް ނެރެދީ، މި މައްސަލަ ވީ އެކުގެ އަވަހަކަށް ނިންމައިދިނުން އެދި ލީސް އެޗްޑީއެފްސީ ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑްގެ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލައެކެވެ.

ޝަރީޢަތުން ފާހަގަކުރި ކަންކަން

1. ދަޢުވާގެ ދެފުށުގައި ވެސް އެއްބަސްވާ އެއްގޮތަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ފައިސާ ދައްކާފައިނުވާތީ، ދައުވާކުރާ ފަރާތުން މި ދައުވާ މި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

2. ދައުވާ މި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމާގުޅިގެން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 101 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައުވާ ޚުލާޞާ މި ކޯޓުން ފޮނުވުމަށްފަހު ވިޑިއޯކޮންފަރެންސް 23 ޖުލައި 2023 ގައި

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ރަޖިސްޓްރީ ފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސެކްޝަން ފޯނު 3002702 | ޑެސްކް ފޯނު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ހަވާލުކޮށް، މި ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ޖަވާބު 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ވަނީ އަންގާފައެވެ.

3. ދަޢުވާ ފޯމާއި ލިޔެކިޔުންތައް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް ލިބުމުން ދަޢުވާއަށް ޖަވާބުދާރީވުމަށް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 102 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ދެއްވި 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ ތެރޭގައި ޖަވާބުނުދީފިނަމަ އެ ޤާނޫނުގެ 103 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. ނަމަވެސް، މުއްދަތު ހަމަވިއިރުވެސް ދިފާޢަށް، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން މި ދަޢުވާއަށް އެއްވެސް ޖަވާބެއް ދީފައި ނުވެއެވެ.

4. ދަޢުވާ ފޯމާއި ލިޔެކިޔުންތަކާ ބަލާފައިވާއިރު، ކަސްޓަމަރ ފައިނޭންސް އެގްރީމަންޓްގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ދެއްކުމަށް ހުށަހަޅާފައިވާތީ، މި ދަޢުވާއާ ގުޅިގެން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިގެން ހުށަހަޅާފައިވާ އަނގަބަހުން، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤު ޤާނޫނީގޮތުން ކަށަވަރުކުރުމަށް އެދި ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

5. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ޙައްޤު ޤާނޫނީގޮތުގައި ކަމަށް ޤަބޫލުކުރަނީ އަންނަނިވި ގޮތަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ޙުކުމް ތިރީގައި މި ވަނީއެވެ.

"އެއްބަސްވުމުގެ ދަރަނި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ފަރާތުން ބެލެހެއްޓުމަށް ސަރުކާރަށް ފުރިހަމަކޮށް ދަރަނީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ނުދައްކާވާ 81200 ރުފިޔާ އާއި އެއްގަމަށް ހޯދައި ދެއްވުމަށް ޝަރީޢަތުން އަމުރެއް ނެރެދެއްވުމަށާއި،

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން އެއްބަސްވުމާ ޚިލާފުވެ، އެއްބަސްވުމުގެ ދަރަނި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ނުދައްކައިގެން ޝަރީޢަތަށް މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށް ހަރަދުކުރަން ޖެހުނު ވަކީލު ފީ ގެ ގޮތުގައި ހަރަދުވި 5000 ރުފިޔާ އާއި އެއްގަމަށް ހޯދައިދެއްވުމަށް ޝަރީޢަތުން އަމުރެއް ނެރެދެއްވުމަށާއި،

ޖުމްލަ 86200 ރުފިޔާ 1 މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ދެއްކުމަށް އަންގައި ބަޔާންކޮށްދެއްވުމަށެވެ."

6. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޙައްޤު ޤާނޫނީގޮތުގައި ބަޔާންކޮށްދިނުމަށް އެދި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެކަމުގެ މައްސަލަ ޝަރީޢަތުން ބެލިއިރު އަންނަނިވި ކަންކަން ފާހަގަކުރެވިފައިވެއެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު | 20212 | ރިސެޕްޝަން ފޯނު ނަން: 3002700,3002701 | ސެކިއުރިޓީ ފޯނު 3002702 | މާލީ ފޯނު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt·mv | ވެބްސައިޓް: www·civilcourt·gov·mv

7. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް ބެލުމުން، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރެވިދާނީ 02 (ދޭއް) ހާލަތެއް ކަނޑައަޅުއްވާފައިވާކަން އެނގެއެވެ. އެއީ؛ ސިފައިން ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދައުވާގެ ނަކަލު ދީ، ޝަރީޢަތް ނިންމުމަށްޓަކައިގެ ސަބަބަކާނުލާ ދައުވާލިބޭ ފަރާތް ހާޒިރުނުވުމުން އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރާ ހާލަތާއި، ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދައުވާއާގުޅޭ ކަރުދާސް ހަވާލުކުރުމަށް އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރާ ހާލަތެވެ. އެހެންގޮތަކަށް ބަލާއިރު، ދައުވާ އަދި ލިޔުންތަކާއި ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ހަވާލުކުރެވިފައިވާ އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރާ ހާލަތާއި، ދައުވާ އަދި ލިޔުންތަކާއި ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ހަވާލު ނުކުރެވިގެން ސަބަބުން އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރާ ހާލަތެވެ. އެއީ، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރުމުގެ އުސޫލު ހުރިހާ ހާލަތާއި، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 409 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ އަޑުނާހާ ކޯޓުން މައްސަލަ ހިނގައި ހުކުމްކުރާ ހާލަތެވެ.

8. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރުމުގެ އުސޫލު 02 (ދޭއް) ގޮތަކަށް ބަހާލެވިފައިވެއެވެ.

8.1 **ފުރަތަމަ ގޮތަކީ،** އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރުމުގެ އަމުރު ނެރުން ހިމެނެއެވެ.

8.2 **ދެވަނަ ގޮތަކީ،** އެކާވީސްވަނަ ބާބު "ކާޒީ އަމުރު" ގެ ދަށުން އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރުމުގެ އަމުރު ނެރުން ހިމެނެއެވެ.

މި ދެ ގޮތުގެއިތުރުން ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ދެކޮޅުގައި ދައުވާއާއި ހުށަހެޅުއްވާފައިވާ، އެ ދައުވާގައި ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިގެންވާ ގޮތުގެމަތީން ޚާއްޞަވާ، އެ ދައުވާއަށް ހަރުދަނާ ނިމުމަކަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ އަޑު ހުށަހަޅާ ހުކުމް އަދާކުރާނީ ކޯޓުން ކުރިއަށް ހުށަހަޅާ ޤާނޫނީ އުސޫލެކެވެ.

9. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 409 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އަޑުނާހާ ހުކުމްކުރާ ހާލަތަކީ، ހުށަހެޅުއްވާ ދައުވާ އަދި ދައުވާގެ ލިޔުންތަކާއި ހަވާލުކުރުމުން ކޯޓަށް ހާޒިރުވުމަށް އިޖުރާއަތުގެ ތެރެއިން މަސައްކަތްކުރެވުނުނަމަވެސް، އެފަރާތާއި އިރުޝާދު ކުރެވިފައި އެ ދައުވާއަށް، ލިޔުންތަކާއި ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް

ރައްދުނުކުރެވުމުގެ ސަބަބުން، ކޯޓުން މައްސަލަ ހިނގުމަށް ފަހު ދަޢުވާ ބަޔާނުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ބާވަތެވެ.

މި ބާވަތުގައި ދަޢުވާގެ މަޢުލޫމާތު ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަކަށް ލިބިފައިވާ ކަމަކަށް ނުބެލެވޭނެއެވެ.

10. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދަޢުވާ ބަޔާނުގައި ހުށަހަޅާއިރު ކޯޓުން ބަލަންޖެހޭ ކަންތައްތަކާއި 409 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދަޢުވާ ބަޔާނުގައި މައްސަލަ ހިނގައި ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ކޯޓުން ބަލަންޖެހޭ ކަންކަން ތަފްޞީލުކޮށް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުން ބަޔާންކޮށް އެބަހުއްޓެވެ. އަދި މީގެއިތުރުން، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދަޢުވާ ބަޔާނުގައި ހުށަހެޅުއްވުމަށް އެދި ކަނޑައެޅިފައިވާ ފޯމުން ހުށަހަޅައިގެން ޝަރީޢަތުން ބަލަންޖެހޭ މިންގަނޑާއި، ކޯޓު އެދުނުން ހުށަހަޅާ ބާވަތުގައި ޝަރީޢަތުން ބަލަންޖެހޭ މިންގަނޑު ތަފްޞީލުކޮށްފައިވާކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުން ބަޔާންކޮށް އެބަހުއްޓެވެ.

11. އެހެންކަމުން، ދަޢުވާ ބަޔާނުގައި ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ވަކި ކަންތައްތަކާއި މަޢުލޫމާތު، ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ އެދި ހުށަހަޅަންވީ ގޮތެއްގައި، ޝަރީޢަތުން ބަލަންވީ މިންގަނޑުތަކާއި ތަފްޞީލުތަކާއި ގުޅޭގޮތުން އެފަދަ އެގޮތަކަށް ދަޢުވާގައި ދަޢުވާ ބަޔާނުގައި ހުށަހަޅުއްވާފައިވާ ފަރާތާއި ގުޅުންހުރި މަޢުލޫމާތުގެ ސަބަބުން ނުވަތަ ދަޢުވާކުރާ ފަރާތް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް އެއްވެސް ކަމެއް ހުށަހަޅަން ދަޢުވާގެ މަޢުލޫމާތު ބޭނުންވާނެ ކަމުގައި ދެކެމެވެ.

12. ދަޢުވާ ބަޔާނުގައި ކަމާ ގުޅިގެން، މަދަނީ މައްސަލަތައް ބެލުމުގެ އިޖުރާއަތު ލިބިގެންވާ ކޯޓުގައި އެކުލެ ދަޢުވާއެއްގެ ލިޔުންތައް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ބަލައިގަތުމަށްފަހު، ދަޢުވާއަށް ރައްދުދިނުމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގައި ދަޢުވާއަށް ރައްދުދީފައިނުވާ ހާލަތުގައި، މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ހިނގުމަކާ ނުލައި، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް ދެކޮޅަށް އެ ދަޢުވާއެއް ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި، އެ މައްސަލަ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ދަޢުވާ ހުށަހަޅައި ނިންމައި ކޯޓަށް ހުށަހެޅޭނެކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 21 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ދަޢުވާ ބަޔާނުގައި ކަމާ ގުޅިގެން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާއާ ބަލައިގަތުމަށްފަހު، ދަޢުވާގެ ދިފާޢު ހުށަހަޅަން ކަނޑައެޅިފައިވާ މުއްދަތުގައި ދިފާޢު ހުށަހަޅައިފައިނުވާ ހާލަތުގައި، މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ހިނގުމަކާ ނުލައި، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް އިތުރު ނޯޓިސް ދިނުމަކާ ނުލައި، އެ މައްސަލައިގެ

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑުމަގު 20212 | ގުޅުއްވާނެ ފޯނު ނަމްބަރު: 3002700,3002701 | ޝަކުވާ ފޯނު 3002702 | ހުކުމް ފޯނު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޣައިރު ޙާޟިރުގައި މައްސަލަ ނިންމައި ކޯޓު ޙުކުމްކަން މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 112 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

13. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 102 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން، ދަޢުވާއާއި، ދަޢުވާއާގުޅޭ އެހެނިހެން ލިޔެކިޔުންތައް ހަވާލުކުރުމުންފަހު، މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 103 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ މުއްދަތުގައި، މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ އެގޮތަށް ބުނާ "ދަޢުވާއަށް އިޢުތިރާޟުކުރުން" ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދަޢުވާއަށް އިޢުތިރާޟުކުރައްވައިފައިނުވާތީ އަދި މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ ބަޔަށް ބުނާ "ދަޢުވާގެ ދިފާޢީ ޖަވާބު" ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ދަޢުވާއަށް ދިފާޢު ހުށަހަޅުއްވައިފައިނުވާތީ، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތް ދޫކޮށް މައްސަލަ ނިންމައި، މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ ދިހަވަނަ ބާބު "ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ކޯޓު ޙުކުމް" ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމެއް ކޯޓުން ދިނުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިވަޑައިގެންނެވުމުން މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 111 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

14. ދަޢުވާ ކޮޕީ ހަވާލުކުރުމުން ފަހު، އެ ދަޢުވާއަށް ދިފާޢު ހުށަހެޅުމަށް ލިބިފައިވާ 14 (ސާދަ) ދުވަހުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައި، އެ ހުށަހެޅުން ކޯޓުން ޤަބޫލުކުރައްވާނަމަވެސް، ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކުރުމަށް ނިންމަން އެދި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅުއްވުމުން މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 113 ވަނަ މާއްދާއާއި، ގަވާއިދު ނަންބަރު: 2022/R-105 (ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 74 ވަނަ މާއްދާއިން ބަލާލުމުން އެނގެއެވެ. އަދި ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކުރުމުގެ ޝަރުޠުތަކުގެ ތެރޭގައި، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދަޢުވާ ހަވާލުކުރުމުން ފަހު، ދަޢުވާއާ ހަވާލުވިކަމުގެ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅައިދީފައިވުން ނުވަތަ އެ ދަޢުވާއަށް ދިފާޢު ހުށަހަޅައިދީފައިވުން؛ އަދި އެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތު ފާއިތުވެފައިވުން ހިމެނޭކަން، މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 115 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާލުމުން އެނގެއެވެ.

15. ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކުރުމުގެ ޝަރުޠުތައް ބަޔާންކުރާ މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 115 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދަޢުވާއާ ހަވާލުކުރުމުން ފަހު، ދަޢުވާއާ ހަވާލުވިކަމުގެ ލިޔުމެއް ހުށަހަޅައިދީފައިވާނަމަ، ނުވަތަ ދަޢުވާއަށް ދިފާޢު ހުށަހަޅައިދީފައިވާނަމަ، އަދި އެކަމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތު ފާއިތުވެފައިވާނަމަ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ޙުކުމްކުރެވިދާނެކަން އެނގެއެވެ.

16. ދައިނު ބާކީވުމުގައި ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ބަޔާންކޮށްފައިވާ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، ދައިނު ބާކީވުމުގައި ހުކުމްއެއްކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅިދާނެ ދެގޮތް އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެއީ؛

16.1 ދައިނު ބާކީވުމުގައި ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީފައިވާ ފޯމުން ހުށަހެޅުން؛

16.2 ދައިނު ބާކީވުމުގައި ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ އެޕެންޑިކްސްގައި ހުރި "[illegible]" ގެ ފޯމުން ހުށަހެޅުން؛ މިއެވެ.

17. މިގޮތުން، ތިރީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ 04 (ހަތަރެއް) ބާވަތެއްގައި ދައިނު ބާކީވުމުގައި ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާއިރު އެކަމަށް ކަނޑައަޅައިދީފައިވާ ފޯމުން ކަމަށް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

(1) ފައިސާގެ އަދަދު ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދަޢުވާ؛

(2) ފައިސާގެ އަދަދު ކޯޓުން ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ދަޢުވާ؛

(3) މުދާ ހަވާލުކޮށްދިނުމުގެ ދައުވާއެއްގެ ތެރެއިން، މުދާ ހަވާލުކޮށްދިނުމުގެ ބަދަލުގައި މުދަލުގެ އަގު ދެއްކުމުގެ އިޚްތިޔާރު ދައުވާލިބި ފަރާތަކަށް ދައުވާ ފޯމުގައި ލިޔެފައިވާ ދަޢުވާ؛

(4) ބިޒްނަސް 03 (ތިނެއް) ދުވަހުގެ ތެރެއިން އެއް ދުވަހަށްވުރެ ގިނަ ދުވަސް ހިނގާ ދަޢުވާ.

18. އަދި އަންނަނިވި ބާވަތުގެ ދައިނު ބާކީވުމުގައި ހުކުމް ކުރުމަށް އެދި، އެ ހުށަހެޅުމަކީ ހުށަހަޅަންޖެހޭނީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ އެޕެންޑިކްސްގައި ހުރި "[illegible]" ގެ ދަށުންކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

(1) މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކުރާ ދަޢުވާ ފިޔަވައި އެހެން އެއްވެސް ދަޢުވާއަކަށް އުފުލައިފިނަމަ؛ ނުވަތަ

(2) މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 122 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން ހުށަހެޅުމުގެ ހުށަހަޅަންޖެހޭކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވުން.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ރިސެޕްޝަން ފޯނު ނަމްބަރ: 3002700,3002701 | ފެކްސް ނަމްބަރ 3002702 | ހޮޓްލައިން ނަމްބަރ 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

(މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 122 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، (ހ) ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަކީ ކުޑަކުއްޖެއް ނުވަތަ ރައްކާތެރިކަން ލިބިދީފައިވާ ފަރާތެއް ކަމުގައިވާނަމަ؛ ނުވަތަ (ށ) ދަޢުވާ ކުރާ ހަވާލުވެފައިކަން އަންގައިދޭ ލިޔުން ހުށަހަޅާފައިނުވުމުގެ ސަބަބުން ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އުފުލާފައިވާ ދަޢުވާ އަޑު ބާޠިލު ކުރުމަށް އެދި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދިފާޢީ ބަޔާނުގައި ދަންނަވާފައިވާ ފަރާތުން ކަމުގައިވާނަމަ، އަދި ޝަރީޢަތުގައި ހުށަހަޅައިފިނަމަ އެދި ހުށަހަޅާފައިވާނަމަ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ އެހެންވެސް ބާބު "ކޯޓު އަމުރު" ގެ ދަށުން ކަމަށެވެ.)

19. ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ފުރަތަމަ ބަޔާން ހުށަހެޅި ޖަވާބު ފުރިހަމަކަން އެދިފައިވާނަމަވެސް، އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބާއްވާފައިވާ އެއް ބައްދަލުވުމުގައި އެފަދަ ދަޢުވާއެއް ދެކޮޅުހަދައިދިނުމަށް، ކޯޓު އަމުރަކުން ހުށަހެޅުމުގެ ބަދަލުގައި އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބާއްވާފައިވާ އެއް ފުރުޞަތު ހުށަހެޅުމަކުން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

20. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަކީ ބަލައިގެ ދަޢުވާއާއި ލިޔެކިޔުންތަކާ ގުޅުންހުރި ހުށަހެޅުންތައް ހުށަހަޅާނެ ގޮތް އޮޅުވާލުމަކީ އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބާއްވާފައިވާ އެއް ދެބަސްވުމަކުން ހުށަހެޅުމަކުން ޢަމަލުކުރަންޖެހޭ، އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބާއްވާފައިވާ އެއް ކަންކަމަށް ބަލައިގެން ފުރުޞަތު ހުށަހެޅުމަކުން އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބާއްވާ ބައްދަލުވުމެއްގައި އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބާއްވާފައިވާ އެއް ކޯޓު އަމުރަކުން ހުށަހެޅުމަކުން ކޯޓުން ބައްދަލުވުމަށް ދޭ ފުރުޞަތު، އަދި ދަޢުވާ ފުރިހަމަ ލިޔެކިޔުންތަކާ ގުޅުންހުރި ސަބަބުން ދަޢުވާގެ ފަރާތްތަކުގެ އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ކޯޓުން މަޖްލިސް ހިނގައި ބައްދަލުވުމުގައި ބަޔާނާއި ޙިސާބުގެ ބައިގަނޑު ބަޔާންކޮށްފައި ހުންނެވެ.

20.1 އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބާއްވާފައިވާ އެއް ފުރުޞަތު ހުށަހެޅުމަކުން ބައްދަލުވުން

20.1.1 އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބައްދަލުވުމުގައި، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ފައިސާގެ އަދަދު ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދަޢުވާއެއްގައިނަމަ، އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބައްދަލުވުން ކުރިއަށް ގެންދެވޭނީ، ދަޢުވާގައި ބަޔާންކުރާ ފައިސާގެ އަދަދުގެ ތެރެއިން، ދައްކައި ހަމަޖެހިފައިވާ ފައިސާގެ އަދަދާއި ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުތަކާ، އެއީ ޝަރީޢަތުގައި ބާއްވާފައިވާ އެއް ހުށަހެޅު

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު | ގުރައުންޑް ފްލޯރ 20212 | ޝަކުވާ ފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސެކްޝަން ފޯނު 3002702 | ފެކްސް ނަންބަރު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ހުށަހެޅުމުގައި ފައިސާ ދެއްކުމަށް ބަޔާންކުރާ ތާރީޚުގައި ފައިސާ ދެއްކުމަށް ނުވަތަ ހުށަހަޅާ ތާރީޚެއްގައި ފައިސާ ދެއްކުމަށް، ނުވަތަ ހުށަހެޅުމުގައި ފައިސާ ދައްކަންވީ ތާރީޚެއް ނުވަތަ ތާރީޚެއް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާނަމަ ވަގުތުން ފައިސާ ދެއްކުމަށް ހުކުމްކުރަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި (ށ) އަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

މި ނަންބަރުގެ ދަށުން ހުށަހެޅިދާނެ ދައުވާތަކުގެ ތެރޭގައި، ދެފަރާތުން ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކުރާ ފައިސާ ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ދައުވާތަކާއި، ވިއްކާފައިވާ މުދަލުގެ އަގު ހޯދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ދައުވާތައް ފަދަ ދައުވާތައް ހިމެނެއެވެ.

20.1.2 ޤައިދު ބާސްވިރުގައި ބުނެފަދައިން، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (2) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ ފައިސާގެ އަދަދު ޙުކުމް ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ބާވަތުގެ ދައުވާއެއްގައިނަމަ، ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ އަދަދާއި ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދުތަކަށް ކަނޑައަޅާނީ ޙުކުމްކުރަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާތީއެވެ.

މި ނަންބަރުގެ ދަށުން ހުށަހެޅިދާނެ ދައުވާތަކުގެ ތެރޭގައި، ޖޫރިމަނާ ފައިސާ ޙުކުމްކޮށް އެދި ހުށަހަޅާ ދައުވާތަކާއި، ގެއްލުމުގެ ބަދަލު ޙުކުމްކޮށް އެދި ހުށަހަޅާ ދައުވާތައް ފަދަ ދައުވާތައް ހިމެނެއެވެ.

20.1.3 އަދި ޤައިދު ބާސްވިރުގައި ބުނެފަދައިން، މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގެ (3) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ ފަދަ، މުދާ ޙުކުމްކޮށްދިނުމުގެ ދައުވާއެއްގެ ތެރެއިން، އެ މުދާ ޙުކުމްކޮށްދިނުމުގެ ބަދަލުގައި މުދަލުގެ އަގު ދެއްކުމުގެ އިޚްތިޔާރު ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދައުވާ ޙުކުމުގައި ދިނުމާއި ދައުވާއެއްގައިނަމަ، ޤައިދު ބާސްވިރުގައި ބުނެފަދައިން މުދާ ޙުކުމްކޮށްދިނުމަށް ނުވަތަ މުދާ ޙުކުމްކޮށްދިނުމުގެ ބަދަލުގައި އަގުގެ ފައިސާކަމުގައި ކަނޑައަޅާ ބަދަލުތަކުގެ (ކުރިން އެއްބަސް ފައިސާއެއް ދައްކާފައިވާނަމަ އެ ފައިސާ އުނިކުރުމަށް

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑް މަގު، މާލެ 20212 | ގުޅުއްވުން ފޯނު ނަމްބަރު: 3002700,3002701 | ސެކްޝަން ފޯނު 3002702 | ހެލްޕް ފޯނު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ވަނީ) ފައިސާ ދެއްކުމަށާއި ސަމަރީއަށްގެ ހުކުމަށް ދެއްކުމަށް ކަމަށް މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 118 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

މިފަދަ ދައުވާތަކުގެ ތެރޭގައި ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ފުރުޞަތު ދިނުމުގެ ބަދަލުގައި އޭގެ އަގު ހެދުމަށް އެދި ހުށަހަޅާ ދައުވާތައް ހިނގައެވެ. އެގޮތުން، ކުއްޔަށްދިނުމަކީ ތަކެތި އަނބުރާ ރައްދުކުރުމުގެ ބަދަލުގައި އެ ތަކެތީގެ އަގު ދެއްކުމަށް އެދޭ ދައުވާތައް ހިނގައެވެ.

20.1.4 އައިދު ހާޒިރުގައި ހުކުމްކުރުމުގެ އިޖުރާއަތު ބަޔާންކޮށްފައިވާ، މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 118 ވަނަ މާއްދާއަށް ބަލާއިރު، އައިދު ހާޒިރުގައި ހުކުމްކުރާނީ، އެ ހުކުމް ކުރާނީ ދައުވާގައި ބަޔާންކުރާ ފައިސާގެ އަދަދުގެ ތެރެއިން، ދައުކާއި ހަވާލުކޮށްފައިނުވާ ފައިސާގެ އަދަދާއި ސަމަރީއަށްގެ ހުކުމަށް ނަގައިދިނުމަށް ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ސަމަރީއަށްގެ ހުކުމަށް އެއް ހުށަހަޅާ އަނެއް ހުށަހަޅާ ދައުކަށްޖެހޭކަން ނުވަތަ ދޫނުކަން ކަނޑައެޅުމުގައި ކޯޓުން ބެލުމަ ރިޢާޔަތްކުރަންޖެހޭ ކަންކަން މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 272 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުންކަމުން، ސަމަރީއަށްގެ ހުކުމަކީ އެފަދަ ހުށަހެޅުމެއް ކޯޓުން ބަލައި ފަސޭހަކުރުމަށް ވަނީ، ސަމަރީއަށްގެ ހުކުމުގެ ގޮތުގައި ނަގައިދިނުން މިންވަރު ކޯޓުން ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ކަމުއްކަން އެނގެއެވެ.

20.1.5 އަދި މިގޮއިތުރުން، ފައިސާގެ އަދަދު ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދައުވާއެއްގައި، މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގެ ދަށުން ހުށަހެޅުމުގައިވާ ހުށަހެޅުމަކާ ގުޅިގެން އައިދު ހާޒިރުގައި ހުކުމްކުރާނަމަ އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގައި ހުކުމްކުރާ ތަރީޚާ ހަމައަށް އިންޓްރަސްޓް ދެއްކުމަށް އެންގިދާނެކަމަށް މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 119 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، (ށ) ދައުވާގެ ތަފްސީލުގައި މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 92 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ތަފްސީލުތައް ހިމަނާފައިވުން؛

(ނ) އިންޓްރަސްޓް ރޭޓް 8% (އަށެއް އިންސައްތަ) އަށްވުރެ މަތިނުވުން؛

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ 20212 | ޓެލެފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސެކްޝަން ނަންބަރު 3002702 | ފެކްސް ނަންބަރު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

(ނ) އިންޓަރެސްޓް ހިސާބުކުރުމަށް އެދިފައިވާ ތާރީޚުން ފެށިގެން ދައިނު ހާސިލުކުރުމުގައި ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހެޅި ތާރީޚާ ހަމައަށް އިންޓަރެސްޓް ހިސާބުކުރުމުގެ ގޮތް ބަޔާންކޮށްފައިނުވުން ވިއެވެ.

20.1.6 ދައިނު ހާސިލުކުރުމުގައި ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި އެކަމަށް ކަނޑައެޅިފައިވާ ކޯޓުން ހުށަހަޅުމުން ދައިނު ހާސިލުކުރުމުގައި ހުކުމްކުރާއިރު، ދައުވާއެއްގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ އަސާސީ ކަންކަން ފުރިހަމަވެފައިވޭތޯ ބަލައި، އަދި ދައުވާގައި އެދިފައިވާ ގޮތަށް ނަގައިދިނުމުން ޤާނޫނީ ވިސްނުމުން ހުށަހަޅާފައިވާނަމަ، އެކަންކަމުގެ މައްކަން ބަލައި، ދައުވާގައި އެދިފައިވާ ގޮތުގެ މަޢުލޫމާތު ބަލައި ދައުވާގައިވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހެޅި ހެކި ބަލައި ދައުވާގައިވާ ކަންކަން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައެޅިއްޖެނަމަ ދައިނު ހާސިލުކުރުމުގައި ހުކުމްކުރެވިދާނެކަމަށް ދެކެމެވެ. އަދި ފައިސާގެ ޢަދަދު ކަނޑައެޅިފައިވާ ކަނޑައަޅަންޖެހޭ ދައުވާތަކުގައި، އެ ފައިސާ ނަގައިދިނުމުގެ ހަމަތައް ފައިސާއެއް ކަނޑައެޅިފައި ބެލުމުގައި، ނަގައިދޭން ފައިސާގެ މިންވަރު ޢަދަދު ކަނޑައަޅައި، ހުކުމްކުރެވިދާނެކަމަށް ދެކެމެވެ.

20.2 ދައިނު ހާސިލުކުރުމުގައި ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި ކޯޓު އަމުރުން ހުށަހެޅުމުން ހުކުމްކުރުން

20.2.1 ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ކޯޓު އަމުރު ނަގައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ ފަރާތުގެ ކުރިމަތީގައި؛ ނަގައި ދައުވާ ކޯޓު ހުށަހެޅި ފަރާތުން އަސްލުތަކާއި ލިޔުމުން ހުށަހަޅާފައިވާ ސަބަބުން ދައުވާކުރާ ފަރާތުން އެފަރާތަށް ދޭންޖެހޭ ދައިނު ހާސިލުކުރުމުގައި ހުކުމް ކުރުމަށް އެދި ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގައި ބޭނުންގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތުން ކުރިމަތިލާފައިވާތީ، ދައިނު ހާސިލުކުރުމުގައި ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ އެގްރީމެންޓުގެ ބާބު "ކޯޓު އަމުރު" ގެ ދަށުންނެވެ. މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 122 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

20.2.2 އަދި މިގޮތުން، މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްދޭ ގޮތުގެ ދަށުން ކޯޓުގެ ދައުވާ ފޮނުވާ ފަރާތަށް، ދައިނު ހާސިލުކުރުމުގައި

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ހެލްޕްޑެސްކް ފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސްކޭނިންގ ފޯނު 3002702 | ފެކްސް ފޯނު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ޙުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދުނީ އެ ދަޢުވާއެއް ދޫކޮށްލާފައި ކަމުގައިވާނަމަ، އަދި ޝަރީޢަތުގައި ޙުކުމްކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅަންވާނީ ކޯޓު އަމުރަކުންކަން މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އަށް ބެލުމުން އެނގެއެވެ.

20.2.3 އެހެންކަމުން، ފަރިޤު ޝަރީޢަތުގައި ޙުކުމެއް ކުރުމަށް އެދޭނީ، (1) ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަކީ ކުޑަކުއްޖެއް ނުވަތަ ރައްކާތެރިކަން ލިބިދީފައިވާ ފަރާތެއް ކަމުގައިވާނަމަ؛ (2) ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަކީ ދިވެހިރާއްޖެއިން ބޭރުގައި ދިރިއުޅޭ ފަރާތެއް ކަމުގައިވާނަމަ، (3) މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކުރާ ފަދަ ފިޔަވައި ތަރުތީބު އެހެން ފަދައަކަށް އެދިފައިވާ ދަޢުވާއެއްގައި ޝަރީޢަތުގައި ޙުކުމްކުރުމުގެ އެދުނީ އެ ދަޢުވާއެއް ޙުކުމްކުރުމަށް، ފަރިޤު ޝަރީޢަތުގައި ޙުކުމްކޮށް ދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅަންވާނީ މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ އެގާރަވަނަ ބާބު "ކޯޓު އަމުރު" ގެ ދަށުންކަން އެނގެއެވެ.

20.2.4 އަދި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދިފާޢީ ބަޔާނެއް ދިނުން ހުށަހަޅާފައިނުވާނަމަ، ޝަރީޢަތުގައި ޙުކުމްކުރުމަށް އެދި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުން ހުށަހަޅާއިރު، އެ ހުށަހެޅުމުގައިވާ ކަންކަން ސާބިތުކުރަން ހުށަހަޅާ ހެކި ނެތިސް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދިނުން ލާޒިމު ނޫންކަމަށް މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 123 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެގޮތުންމެ، ކުޑަކުއްޖެއް ނުވަތަ ރައްކާތެރިކަން ލިބިދީފައިވާ ފަރާތަކާ ދެކޮޅަށް ޝަރީޢަތުގައި ޙުކުމްކުރުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދުނަސް، އެ ހުށަހެޅުމާއި ހުށަހަޅާ ހެކި ސާބިތުވާނަމަ ދ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުން ދިފާޢީ ބަޔާނެއް ދިނުން ހުށަހަޅާފައިނުވުން؛ އަދި އެހެން ހެކިތަކުގެ ހުށަހެޅުން ސާބިތުވާނަމަ، ދުވާލު ހެކި ހުށަހަޅަކާ ނުލައި، ޝަރީޢަތުގައި ޙުކުމްކުރުމަށް އެދި ހުށަހެޅޭނެކަމަށް މަދަނީ އިޖްރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 123 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޮރިކިޑްމަގު | 20212 | ޕަބްލިކް ފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސެކިއުރިޓީ ފޯނު 3002702 | ފޭކްސް ނަންބަރު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

20.2.5 މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ އެކާވީސްވަނަ ބާބުގެ ދަށުން ހުށަހަޅާ ހުށަހެޅުމެއް ގެދުވިރުކޮށް އަމިރު ބާސިރުގެ ބުރުހާނުދިނުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދި ބާރުތަކުގައި، ކޯޓުން ބުރުހާނުކުރަންވާނީ، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުގެ ދަޢުވާގެ ދަޢުވާއި ތަފްޞީލުތަކުގައި ބަޔާންކުރާ ކަންކަމަށް ރިޢާޔަތްކޮށް ކޯޓަށް ފެންނަ ގޮތަކަށް ކަމަށް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 123 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

20.2.6 އަމިރު ބާސިރުގެ ބުރުހާނުދިނުމަށް އެދި ކޯޓު އަމުރަކުން ހުށަހަޅާއިރު، އެ ހުށަހެޅުމަށް ބާރުދޭ ހެކި ހުށަހެޅިދާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަމެއް، އަދި ކޯޓުން ބަލައިލިއިރު ނުވަތަ ރައްކާތެރިކަން ލިބިގެންވާ ފަރާތަކާ ދެކޮޅަށް އަމިރު ބާސިރުގެ ބުރުހާނުދިނުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދޭނަމަ، އެ ހުށަހެޅުމާއެކު ހެކި ހުށަހެޅުން ލާޒިމުކޮށްފައިވާތީއާއި، އަމިރު ބާސިރުގެ ބުރުހާނުދިނުމަށް ކޯޓު އަމުރަކުން އެދި ބާރުތަކުގައި، ދަޢުވާއާ އެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކި މިހާރަށް އެނގެންނެތް ހެކި ހުށަހެޅުމުގެ ތަފްޞީލް ލިބިދީފައިވާކަމެއް، މިދަކަ ހުށަހެޅުމަކާ ދޭތެރޭ ބުރުހާނުދައްކަން ފަރާތުގައި ފުރިހަމަކުރެވޭކަމެއް އަސާސީ ކަންކަން ފުރިހަމަކުރެވިފައިވާކަމަށް، އަދި ދަޢުވާގައި އުޅުމެއް ފަރާތުގެ ބަލައިގަތުމާއި ދަޢުވާއާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުގެ އިތުރުން ކޯޓު އަމުރުން ހުށަހެޅި ހެކިތަކުން ބަލާފައިވަނީ ކޯޓަށް ފެންނަ ގޮތަކަށް ކަމުގައި ދެކެވެ.

20.3 ދަޢުވާ ފޯމާއި، ލިޔެކިޔުންތަކާއި ހައްދު ނުކުތާތަކުގެ ސަބަބުން މައްސަލަ ހިންގައި ބުރުހާނުކުރުން

20.3.1 މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 410 ވަނަ މާއްދާގައި ދަޢުވާ ފޯމު ހައްދުނުކުރުމަން ކަންޖެހޭނެ ގޮތާއި އިޖުރާއަތުގެ ދަށުން މަސައްކަތްކުރުމަށްފަހު، ދަޢުވާ ފޯމާއި، ލިޔެކިޔުންތައް ދަޢުވާފިޔާ ފަރާތަށް ހައްދުނުކުރުމުގެ ސަބަބުން ދަޢުވާފިޔާ ފަރާތުގެ އަމިރު ބާސިރުގައި މައްސަލަ ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް ކޯޓަށް ލިބިގެންވާ އިޚްތިޔާރުގެ ދަށުން މައްސަލަ ހިންގައި ދަޢުވާ ދިފާ ފަރާތުގެ އަމިރު ބާސިރުގައި ބުރުހާނުކުރާ ބާރުތަކުގައި ޝަރީޢަތުން އެ ބުރުހާން ވެސްފަޅާވިސް ދަޢުވާދިފާ ފަރާތުން އެ ދަޢުވާއަށް އިންކާރު ކުރާކަމަށް ބަލައިގެން ކުރުމުގައި

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ޕަބްލިކް ފޯނު ލައިން: 3002700,3002701 | ސެކްޝަން ފޯނު 3002702 | ޗީފް ފޯނު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ދެކެމެވެ. އެގޮތުން މައްސަލަ ހިނގުމުގައި، ދައުވާއާއެކު ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކާއި ހެކިތައް ޝަރީޢަތުން ވަޒަންކޮށް، އަދި ދައުވާ ހުށަހެޅިއިރު ޝަރުޢީ ހެކިން ހުށަހަޅަން އެދިފައިވާނަމަ އެކަންކުރެވޭނެ ގޮތަށް، އެ ދައުވާއަކީ ދައުވާލިބޭ ފަރާތް ދެކޭގޮތުން ސާބިތުވާ ދައުވާއެއްތޯ ނުވަތަ ނޫންތޯ ކޯޓުން ބަލަންވާނެކަމުގައި ދެކެމެވެ.

21. އަދި ޣައިރު ހާޒިރުގައި ހުކުމްކުރަނީ އިސްވެ ބުނެވުނު ޤަވާޢިދުތަކުގެ ދަށުން ކަމުން ޤަވާޢިދުގައި ކަމުގައިވިޔަސް، އެ ހުކުމް ކުރަންވާނީ އެ މައްސަލައިގައި ހާޒިރުވާ ފަރާތުގެ ވާހަކަ އަޑުއަހައި، އަދި އެ މައްސަލައިގައި ޝަރީޢަތުން ސާބިތުކުރަންޖެހޭ އެއްވެސް ކަމެއް ޤަބޫލުކުރެވިފައިވާނަމަ އެކަމެއް ސާބިތުކުރަން ޖެހޭނެ ކަމަށް ދެކެމެވެ.

22. މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު ބަލާއިރު، ޚަސްމުންގެ ޣައިރު ހާޒިރުގައި ހުކުމްކުރުމުގެ ނިޒާމް ބާވަތްތަކެއްވެސް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 116 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛ އަންނަނިވި ބާވަތްތަކުގައި ޣައިރު ހާޒިރުގައި ހުކުމްކުރުމުގެ ނިޒާމް ކަމަށެވެ.

(ހ) ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އަންނަނިވި ކަންކަމުގެ ތެރެއިން ކަމަކަށް އެދިފައިވާއިރު ދައުވާ ރައްދުވާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ އެފަދަ ހުށަހެޅުމަކާމެދު ކޯޓުން ގޮތެއް ކަނޑައަޅާފައިނުވުން.

(1) ދައުވާކުރާ ފަރާތުގެ ދައުވާ ކޯޓު ބާޠިލުކޮށްދިނުމަށް؛ ނުވަތަ

(2) ޝަރީޢަތްކުރުމަކާ ނުލައި ހުކުމްކޮށްދިނުމަށް އެދިފައިވުން؛ އަދި

(ށ) ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުވާގައި އެދިފައިވާ އެންމެހާ ފައިސާ (ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދުތައް ހިމެނޭގޮތުން) ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ފުރިހަމައަށް ފޯރުކޮށްދީފައިވުން.

(ނ) ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ކޯޓަށް ހުށަހަޅާފައިވާ ދައުވާއަކީ، ފައިސާ ހޯދުމުގެ ދައުވާއެއް ކަމަށްވުމާއި، ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހޯދުމަށް އެދިފައިވާ އެންމެހާ ފައިސާ ދައްކަންޖެހޭ ކަމަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން އިއުތިރާފުވެ، މި

ޤާނޫނުގެ 125 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން އެ ދަޢުވާއަށް އެއްބަސްވުމާއެކު އެ ފައިސާ ދެއްކުމަށް މުއްދަތެއް ދިނުމަށް އެދިފައިވެސް.

23. އަދި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 121 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، އެއް ފަރާތަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ކުރާ ފައިސާއާގުޅޭ ނުވަތަ މުދާ ފޯރުކޮށްދިނުމާގުޅޭ ދަޢުވާއެއްގައި، ދަޢުވާލިބޭ އެއް ފަރާތް ނުވަތަ އެއަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތް ދެކޮޅަށް ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ހުކުމްކުރުމަށް އެދި ހުށަހަޅައިފިނަމަ، އަދި ދެކޮޅު ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާގެ ބާޤީ ބައި ކުރިއަށްގެންދެވިދާނެ ކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި ދަޢުވާލިބޭ ދެ ފަރާތަށްވުރެ ގިނަ ފަރާތުގެ ތެރެއިން އެއް ފަރާތުގެ މައްޗަށް ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ހުކުމްކުރުމަށް ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އެދިފައިވާނަމަ، (1) އެ ދަޢުވާއަކީ ދަޢުވާލިބޭ އެފަރާތް ފިޔަވައި ދެންތިބި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް ވެސް ދަޢުވާކުރެވިދާނެ ގޮތެއްގައި ކުރިއަށްގެންދެވޭނެ ދަޢުވާއެއް ކަމުގައިވާނަމަ، ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ހުކުމްކުރާ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ހުކުމްކުރުމަށްފަހު ކުރިއަށްގެންދެވޭނެކަމުގައި، އަދި ދެންތިބި ދަޢުވާ ކުރިއަށް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތާ ދެކޮޅަށް ދަޢުވާ ކުރިއަށްގެންދިޔުމަށްފަހު ދަޢުވާކުރާ ފަރާތަށް ނިންމިދެވޭނެކަމުގައި، (2) ދަޢުވާއަކީ ދަޢުވާލިބޭ އެފަރާތް ފިޔަވައި ދެންތިބި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް ވެސް ދަޢުވާކުރެވިދާނެ ގޮތެއްގައި ކުރިއަށްގެންދެވިދާނެ ދަޢުވާއެއް ކަމުގައިނުވާނަމަ، މި ބާބުގެ ދަށުން އެފަރާތުގެ ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ހުކުމްކުރެވޭނީ ނިންމާނެ ކަމުގައި، އަދި އެ ދަޢުވާއާ ގުޅޭ ގޮތުން ކަނޑައެޅޭނީ، ދެންތިބި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ މައްޗަށް ދަޢުވާއާ މެދުގެން ގޮތް ކަނޑައަޅާ ވަގުތުގައި ކަމަށް އެ މާއްދާގެ (ށ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

24. އަދި ގަވާއިދު ނަންބަރު:2022/R-105 (ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދު) ގެ 106 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ތަރިކާއާއި، ހިބައާއި، ވަސިއްޔަތާއި، ވަޤްފާއި، މި ނޫންވެސް ގޮތަކުން މިލްކުވެރިކަން ބަދަލުވުމާއި، މިލްކުވެރިކަން ސާބިތުކުރުމުގެ މައްސަލަތަކުގައި ދަޢުވާ ލިބޭ ބައެއް ފަރާތްތައް ހާޟިރުނުވުމުން، ނުވަތަ ދަޢުވާ ލިބޭ ހުރިހާ ފަރާތެއް ހާޟިރުނުވުމުން، ނުވަތަ ދިފާޢު ހުށަހަޅައިފައި ނުވުމުން، ޣައިރު ޙާޟިރުގައި ހުކުމްކުރެވޭނެ ނޫންކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

25. ކޯޓަށް ހުށަހަޅާ ކަރުދާސް ދަޢުވާ ފޮނުވުމާއި ހިނގާނެ ގޮތުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 91 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ދަޢުވާގެ ބޭފުޅާއި ދަޢުވާގެ ހުށަހެޅުމާއި، އެ މައްސަލަ އަ

މުއްދަތަކަށް ބިނާވެފައިވާ، އަދި ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ބަޔާނާ ވާޒިޔާއަތާއި، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާ އެދޭ ފަރާތާއި، ފައިސާއެއް ހޯދުމަށް ކުރާ ދަޢުވާއެއްނަމަ، މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 92 ވަނަ މާއްދާއާ އެއްގޮތަށް ގޮތުގެމަތިން ކަނޑައަޅާ ފައިސާގެ މިންވަރާއި، ދަޢުވާކުރަނީ ހަމައެކަނި ކަނޑައަޅާފައިވާ ފައިސާގެ އަދަދެއް ހޯދުމަށް ކަމުގައިވާނަމަ، އެ ފައިސާއާ ގުޅޭން އަދާކުރަމުން އިންޓްރެސްޓްގެ ފައިސާ ނަގައިދިނުމަށް އެދޭނަމަ، މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 92 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކުރާ ފަދައިން ކަނޑައަޅާ އިންޓްރެސްޓްގެ ފައިސާގެ މިންވަރާއި، ދަޢުވާކުރާ ފަރާތުން އިޤްރާރުވި ބަދަލު އަދި/ނުވަތަ ޖޫރިމަ އިޤްރާރުވި ބަދަލު ނަގައިދިނުމަށް އެދޭނަމަ އެކަން، އަދި އެކަމަށް އެދޭ ސަބަބު ހިމަނަންވާނެކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި މަދަނީ ދަޢުވާއެއް ކޯޓަށް ހުށަހަޅާއިރު އެ ދަޢުވާގައި ފުރިހަމަކުރަންޖެހޭ ކަންކަން ފުރިހަމަވެފައިވާތޯ ބަލައި ކޯޓުން ރަޖިސްޓްރީކުރުމުގެ ކުރިން ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭ ކަންތައްތަކާއި މަދަނީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނުގެ 99 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ބޭނުންވާ ހެކި ހިމެނުމާއި، ދަޢުވާއާއި ހުށަހަޅަންޖެހޭ ލިޔެކިޔުން ހުށަހެޅިފައިވޭތޯ ރަޖިސްޓްރާރު ކަށަވަރުކުރަންޖެހޭނެ ކަމަށް އެ މާއްދާގެ (7) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. މީގެ ބޭނުމަކީ، ޝަރީޢަތް ހިސާބުގައި ހުށަހެޅޭ ހެކިތަކާއި ފަދަ ހެކިހެއްކާއި ލިޔެކިޔުންތައް، އެފަދަ ހުށަހެޅުމާ ކުރިއަށް މައްސަލައިގައި ހުށަހެޅިފައިވާ ހެކިހުރުމުގެ މަސައްކަތް ބިނާކޮށްގެން ޝަރީޢަތުންބަލައި ވަޒަންކުރުމަށް ފުރު ބުނެވިދިޔަގޮތުން މަގުފަހިވެގެން ދިއުމުގެ ބަދަލުގައި ދޭހަވެއެވެ. އެހެންކަމުން، ދައުލަތުގެ ވިޔަފާރިންގަނޑު ބަލާކޮށްދިނުމަށް ހަމަޖެހިފައިވާ ބަލާބަދަލުގައި، މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތް ހިނގުމުގެ މަރުޙަލާތަކުގައި، ދައުލަތުން ފާހަގަކޮށް ދޭހަވާ ފަދައިން ފެނިގެން ސާބިތުވާކަމަށް ކަނޑައަޅައި ބަލަހައްޓަމުން ދަރީންނާއި ޤާނޫނުގެ ވަނަ ބައްލަވައިގަނެވެ ހަނދާންކުރުމުގެ ތެރޭގައި ބައެއް ހެދުން އަހަރުތަކަށް އޮތުމުގެ މައްސަލަ ބަލައިދޭ، އެ ބަލަހައްޓާ ފައިސާ ހަވާލުކުރުމަށް މުއްދަތު ސަލާމަތްކުރުމުގެ ޝަރީޢަތުން ބަލާކޮށްދިނުމަށް، ދައުލަތާއި ފުރަތަމަ ސާބިތުކުރުމުގެ ބަލަހައްޓަވާ ރިޕޯޓުތަކަށް ބަލާލުމަށް މަޤާމު ރިޢާޔަތްކުރުމަށް ހަދައިދިނުމަށް ދޭހަވެއެވެ. އަދި މަދަނީ ދައުލަތާއި ދަޢުވާއެއްގައި ފުރިހަމަވެފައިވާ ކަންކަން ޙަޤީޤަތުގައި ހުށަހަޅާފައިވާ ދަޢުވާއާއި ބަލައި، އެ ދައުލަތުގައި ހުށަހެޅުމަށް ފައިސާ ނަގައި ދަޢުވާއާ ހަމަ ބަޔާންކޮށްދިނުމުގެ ޝަރީޢަތް އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާއި ޝަރީޢަތް ބުނާފަދައިން ސާބިތުވާނަމަ ފައިސާއެއް ކަން ނަގައި ތަންކަން ތަކައިރު ބަލައިގަތުމުގެ ޝަރީޢަތުން ބަލާފައިނުވާ ކަމުގައި ދޭހަވެއެވެ.

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯރިޗިޑްމަގު، މާލެ 20212 | ޓެލިފޯނު ނަންބަރު: 3002700,3002701 | ސެކިއުރިޓީ ނަންބަރު 3002702 | ފެކްސް ނަންބަރު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

26. ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން މި ދަޢުވާއަށް ރައްދު ދިފާޢުކުރަމުން، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ހުއްޖަތު ބަޔާނުގައި ބުނުއްވާފައިވަނީ އެދި ދަޢުވާ ހުށަހެޅުމުގައި ބުނުއްވާފައިވަނީ އެދޭ ޙާލު ހުރިހާކަމަކީ ހަރަކާތްތެރިވެފައެވެ. އަދި ދަޢުވާ ހުށަހެޅުމުގައި ކަމާ ބެހޭގޮތުން ދަރުމަ ހިދުމަތް އެދިނީ ސަރުކާރަށް ޕްރޮސިކިއުޓް އެމައުލޫމާތު ގޮތުގައި ދައުލަތުގެ ނުދައްކާގޮތް ފައިސާއާއި، ތާރީޚީ ވަޒީފާ ޕީގެ ގޮތުގައި ހަރަދުކުރަނީތާކަން ފައިސާކުރުމަށް، އަދި މި ފައިސާ ދައްކަމުންދާ ދައުލަތަށް 01 (އެކެއް) މަސްދުވަސްކުރުން ދަޢުވާ ހުށަހެޅުމުގައި ބުނުއްވާފައިވަނީ އެދި ދަޢުވާ ކުރުގައި ވަކީލުން ހަމަޖެހި ގޮތުގައި ބަލައިނުގަނެވިއެވެ.

27. މި މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކުގެ ތެރޭގައި، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ކޮޕީއެއް، އެ އެއްބަސްވުމުގެ ޝަރުތުތަކުގެ ތެރޭގައި ހިމެނޭ، ސައިޓު ކުއްޔަށް ނެގުމަށް އެދޭ ފޯމު، ސައިޓު ކުއްޔަށް ދޫކުރާ ފަރާތާއި ސައިޓުގެ މުއްދަތާއި، ސައިޓުގެ ކުރި ދައްކަންޖެހޭ ގޮތުގެ ތަފްސީލާއި، ޕްރޮސެސްކޮށް ގެނެސްދޭ ފޯމު، ދޫކުރާ ތަކެއްޗާއި އެގްރީމަންޓް ކުރުވުންތަކުން ހޯދާ ވަކީލުގެ ތަފްސީލު ފޯމާއި އެއާ ގުޅޭ ލިޔުންތަކާއި، މި މައްސަލަ ހުށަހެޅުމަށްފަހު ފޯމާ ލިޔުން އެއްކޮށް ހުށަހަޅާފައިވާކަމާއި އަދި ފޯމާ ލިޔުންތަކުގެ ކަރުދާސްތައް ދަޢުވާގެ އިންވޮއިސް ދަޢުވާ ފޯމާއެކު ހުށަހަޅާފައެވެ.

28. މި ދަޢުވާ މި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމުގެ ކުރިން، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް މި ދަޢުވާއާއި ލިޔުންތަކާއި ވަކި ގޮތަކަށް ދިނުމެވެ. އެހެންކަމުން، މި ދަޢުވާ މި ކޯޓަށް ހުށަހެޅުމަށްފަހު، މި ދަޢުވާގައި އެދިފައިވާ ފައިސާ/ވަގުތު ތަކެތި ކަށައަޅާފައި، މި ދަޢުވާ ސާބިތުކުރުމަށް ހުށަހަޅާ ލިޔުންތަކާއި ކަށައަޅާފައިވާ ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް އެންގުމެވެ. މި ދަޢުވާ ހުށަހެޅުމުގެކުރިން ދަޢުވާއާގުޅޭ ލިޔުންތަކެއް ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތަށް ދީފައިނުވާކަމުގައި، ގާނޫނުގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ އިޖުރާއަތުގެ ތެރެއިން ރައްދުދިނުމަށް މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށް އެދި، ދަޢުވާއަށް ރައްދުދިނުމަށް ކަނޑައަޅާފައިވާ މުއްދަތުގައި ދަޢުވާއަށް ރައްދު ދިފާޢުކުރެވިއެވެ. އެހެންކަމުން، ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ހުއްޖަތު ބަޔާނުގައި މި މައްސަލަ ނިމުމުން މިދެން ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް މި ދަޢުވާގެ ހިސާބު، ފަރާތުގެ ނުބަލާއްޓިއުމުގެ ސަބަބުންނެވެ.

29. ހުށަހެޅިފައި ވާ މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި އެއްބަސްވުމެއް ވެފައިވާކަމާއި، އެ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ނުދައްކައިވާކަމާއި، އެ މުއާމަލާތުގެ ލިޔެކިޔުންތައް ދައުވާކާރު ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ.

30. ދައުވާކާރު ފަރާތުން، ދައުވާލިބޭ ފަރާތަށް ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ރަޖިސްޓަރީ ނަންބަރު 3902 C A0L A ސައިކަލު ދައުވާލިބޭ ފަރާތަކަށް ދޫކޮށްފައިވާކަން ހުށަހަޅާފައިވާ ލިޔެކިޔުންތަކުން އެނގެއެވެ.

31. މި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ސައިކަލު ގަންނަފަރާތަކީ، މުޙައްމަދު ޝިފާޒު ކަމާއި، މުދާ ގަންނަ ފަރާތަށް ޕާރސަނަލް ގެރެންޓީ ފަރާތަކީ އަޙްމަދު މާޖިދު ކަން ދެފަރާތުގެ ދެމެދުގައި ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމަށް ބެލުމުން އެނގެން އޮވެއެވެ.

32. ސައިކަލު ކުއްޔަށް ގަންނަ ފަރާތް މި އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން ޖެހޭފައިސާ ނުދެއްކޭ ހާލަތެއްގައި، ސައިކަލު ކުއްޔަށް ގަންނަ ފަރާތް އޭނާ މިންވަރަކަށް، ޕާރސަނަލް ގެރެންޓީ ދިނުމާ ފަރާތުންވެސް ޒިންމާ އުފުލަންޖެހޭނެކަމަށް މި މުއާމަލާތުގެ ޝަރުތުތަކުން ވެފައިވާ އެއްބަސްވުމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އެކަމަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން އިޤްރާރުވެފައި ވެއެވެ.

33. މި ދައުވާއަކީ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 117 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) ގެ (1) ވަނަ ނަންބަރުގައި ބަޔާންކުރާ ވަރު ފައިސާގެ އަދަދު ކަނޑައެޅިގެން ބަޔާންކޮށްފައިވާ ދައުވާއެއް ކަމާއި، އަދި ދައުވާކާރު ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ގޮތުގެމަތިން ފައިސާ ދެއްކުމުގެ ފުރުޞަތު ލިބިދީފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

34. މި މައްސަލައިގައި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ އަރިހު ހާޒިރުވުމަށް ކޯޓުން ފޮނުވުމުގައި 02 (ދޭއް) ކެޓަގަރީއަކުން އެކު ޖުމްލަ -/86،200ރ (އަށްޑިހަ ހަހާސް ދުއިސައްތަ ރުފިޔާ) ދައުވާކާރު ފަރާތަށް ދެއްކުމަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ މައްޗަށް ޙުކުމްކުރެއްވުމަށް އެދިފައިވެއެވެ. އެއީ؛

(1) އެއްބަސްވުމުގެ ދަށުން މިހާތަނަށް ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައިވާ -/81،200ރ (އަށްޑިހަ އެއްހާސް ދުއިސައްތަ ރުފިޔާ) ދެއްކުމަށް އެދުމުން.

(2) ވަކީލު ފީއާއި ޖީ.އެސް.ޓީއަށްވާ -/5,000 ރ (ފަސްހާސް ރުފިޔާ) ދެއްކުމަށް އަންގައެވެ.

35. މި ފައިސާ ދައްކާ ހަވާލުކުރުމަށް ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކަށް 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ މުއްދަތެއް ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ދިފާއުވާކަން ލިބިދިނުމަކަށް ބޭނުމުން އަންގައެވެ. އަދި މި މައްސަލައާ ގުޅިގެން ބޭއްވުނު ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހުގައިވެސް މި ފައިސާ ދެއްކުމަށް ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ދޭ މުއްދަތަކީ އެއީކަމަށް ބުނެފައިވެއެވެ.

36. ހުކުމުގެ ފަހު މިވާ މައްސަލައަށް ބަލާއިރު، އެއްބަސްވުމުގެ ދަރަން ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާ ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން ނުދައްކައިފައިވާތީ، އެ ފައިސާ ހޯދުމުގެގޮތުން ދަފުތަރުގެ ދަށުދުގައި ކުރެވިފައިވާ މުއާމަލާތްތަކުގެ ލިޔެކިޔުން ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އަދި އެ ފައިސާ އަދި ދެފަރާތުގެ ދަށުދުގައި ކުރެވިފައިވާ މުއާމަލާތްތަކުގެ މައްޗަށް ފުރަތަމަ ނަޒަރުން ބަލާއިރު ދައުވާލިބޭ ފައިސާ ދައްކަންޖެހި ނުދައްކައިވާ ފައިސާއެއްކަމަށް ބެލޭ މިންވަރަކަށް ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ލިބިދިނުން ހުކުމްކޮށްފައިވާކަން އަންގައެވެ.

37. ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދަކީ މަދަނީ ދައުވާތައް ކުރިއަށް ކުރާ ފަރާތްތަކަށް، އެ ދައުވާ ނަގާކުރިއްޔާ ފަރާތުގެ ކިބައިން ނަގައިދޭ ހަރަދެއްކަން މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 30 ވަނަ މާއްދާއިން ބަޔާން އަންގައެވެ. އަދި އެހެން ޤާނޫނުގައި އެހެން ގޮތަކަށް ބަޔާންކޮށްފައިނުވާ ހިނދަކު، އާންމު އުސޫލުން ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު، ދައުވާ ކާމިޔާބުވާ ފަރާތަކަށް، އެ ދައުވާ ނަގާކުރިއްޔާ ފަރާތުގެ ކިބައިން ހޯދަން ނަގައިދިނުމަށްޓަކައި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 270 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

38. ދައުވާ ކާމިޔާބު ކުރި ފަރާތަށް ޚަރަދު އުސޫލުން ހަރަދު ނަގައިދިނުމަށް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 270 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާއިރު، ޚަރަދު އުސޫލުގެ ދަށުން ހަރަދު ނަގައިދިނުމުގައި ކިޔަން ޢަމަލުކުރަންވީގޮތް މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 274 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ޚަރަދު އުސޫލުގެ ދަށުން ހަރަދު ނަގައިދިނުމުގައި ކިޔަން ޢަމަލުކުރާނީ އަންނަނިވި އުސޫލުތަކުގެ ބަޔާންކުރުމަށް ފަދަ އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި، ދައުވާގައި ހިމެނޭ ކަންކަމާ ގުޅިގެން ކުރެވިފައިވާ ހަރަދާ އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއް ދައްކަން އަންގައުން؛ އެގޮތުން، އެ ހަރަދަކީ ކަންކުރުން ކުރަންޖެހިގެން ކުރި ހަރަދެއްކަމަށްވާނަމަ، އެއީ އެކަށީގެންވާ މިންވަރެއްކަމަށް ބެލޭނެ ޒާތުގެ ހަރަދުތަކާއި، އެ ހަރަދުގެ ނިސްބަތް ފަދައިގެ، (ށ) ހަރަދު ނަގައިދިނުމުގައި ފަރާތުން އެ ހަރަދުކުރި ކަންކުރުވެގެން ކުރަންޖެހިގެން ކަމަށް ނުވަތަ އެކަށީގެންވާ ބާވަތެއްގެ ހަރަދެއް ނުވަތަ

ޖަސްޓިސް ބިލްޑިންގ، އޯކިޑްމަގު 20212 | ގުޅުއްވުމުގެ ފޯނު ނަމްބަރު: 3002700,3002701 | ސުވާލުކުރުމުގެ ފޯނު 3002702 | ފެކްސް ނަމްބަރު 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv

ހަރަދުގެ މިންވަރަކީ އެކަށީގެންވާ އަދަދެއްތޯ، އެކަންކަމާމެދު އުފެދޭ ސުވާލުތަކަށް ޖަވާބު ލިބިގެންދާނެ ގޮތަކަށް ކޯޓަށް ހަރަދު ނަގައިދިނުމަށްކަމަށް ބަޔާންކޮށްފައިވާކަން އެނގެއެވެ.

39. އަދި ދުސްތޫރުގައި ދުކޮޅުކުރާ މުއްސަސާތަކުގައި ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު ހޯދުމަށް އެދިފައިވާނަމަ، ދުކޮޅުކުރާއިރު ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދާމެދު ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންޖެހެއެވެ. އަދި މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 272 ވަނަ މާއްދާއަށް ބެލުމުން، ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު ނަގައިދިނުމުގެ އިޚްތިޔާރު ކޯޓަށް ލިބިދީފައިވާކަމާއި، ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު ނަގައިދިނުމުގައި ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކުރަންވީ ކަންކަން އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވެއެވެ. އެގޮތުން، ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު އެއް ޚަސްމު އަނެއް ޚަސްމަކަށް ދައްކަންޖެހޭކަން ކަނޑައަޅުއްވުމުގައި، ދައުވާ ހުށަހެޅުމާއި، ދައުވާއަށް ދިފާޢު ހުށަހެޅުމާއި، މައްސަލައިގެ ބައިވެރިން ހުށަހެޅުމުގައި އަމަލުކޮށްފައިވާ ގޮތް ހިމެނޭގޮތުން، ޚަސްމުން އެ މައްސަލައިގައި އަމަލުކޮށްފައިވާގޮތާއި، ޚަސްމުކަން މުޅި މައްސަލަ ކުރިއަށްގެންދިޔުމުގައި އަމަލުކޮށްފައިވާ ގޮތާއި، މައްސަލަ ބަލާފައިވާ މުއްދަތާއި، ޚަސްމުން ހުށަހަޅާފައިވާ ހެކިތަކާއި، ވަކީލުން ހުށަހަޅާފައިވާ މަސައްކަތާއި، ދައުވާގެ ބައެއް ކޮމިޝަނުން ބަލާފައިވާ މައްސަލައެއްނަމަ، މައްސަލަ ބެލުމުގައި ބަލައިގަންނަ ގޮތް ހިމެނޭގޮތުން، ދައުވާއާ ގުޅޭ ޚަސްމުންނަށް ކުރިމަތިވި ޚަރަދުތަކާއި، މައްސަލައިގެ އަމަލީ ތަފާސީލަށް ބެލުމުން ކޯޓަށް ދިމާވާ ކަންކަމާއި، ދައުވާގައި ކުރިމަތިވާ އެހެނިހެން ކަންކަމާއި، މައްސަލައިގެ ނަތީޖާގައި ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުގެ ސުވާލުތަކުގެ ޖަވާބުތަކާއި، މައްސަލައަށް ކަމާބެހޭ ގަވާއިދުތަކާއި، މައްސަލައިގެ ސަބަބުން ކުރިމަތިވި މާލީ ގެއްލުން ހިމެނޭ ގޮތަށް ހިސާބުކޮށް ކަނޑައަޅާފައިވެއެވެ. ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު ނަގައިދިނުމަށް އިޚްތިޔާރު ބަލާ ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު ކަނޑައަޅާއިރު، ކޯޓުން ރިޢާޔަތްކުރަން ޖެހޭ ކަންކަން އެ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްދީފައިވެއެވެ. އަދި ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދު ދެއްކުމަށް ނިންމާ ކަމުގައިވާނަމަ، އެކަން ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުގެ ގޮތުގައި ބެލުމަށް ޝަރީޢަތުގެ ހަރަދުގެ ތެރެއިން ވަކި މިންވަރެއް ދެއްކުމަށް ނިންމުމުގެ ބަދަލުގައި، ވަކި މިންވަރަކަށް ވުރެ ހަރަދު ދެއްކުން، ވަކި މުއްދަތެއްގެ ތެރޭގައި ދެއްކުމަށް ނިންމުމާއި، ހަރަދު ދެއްކުން ހިނގާ ގޮތަށް ނިންމުމާއި، ޝަރީޢަތުގެ ވަކި މަރުޙަލާއަކަށް ހިނގި ހަރަދު ނިންމުމާއި، ޝަރީޢަތުގެ ވަކި ބައެއްގެ ހަރަދު ނިންމުމާއި، ވަކި މިންވަރެއްގެ ނިސްބަތުން ހަރަދު ނިންމުމާއި، ވަކި މިންވަރަކަށް ވުރެ ހަރަދު ދެއްކުމާއި، ވަކި މިންވަރަކުން އިންޓަރެސްޓް ނިންމުމާއި، ވަކި މިންވަރަކުން ވުރެ ހަރަދު ހިނގާ ވަކި މިންވަރަކަށް ހަރަދު ދައްކަމުން ނިންމުމާއި ކޯޓުން ކަނޑައަޅާ ކަމެއް އެ މާއްދާގައި

ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ. އަދި އޭގެ ތެރެއިން ބައެއް ޚަރަދުތަކެއް ނަގައިދިނުމުގެ އަމުރެއް ނެރުމުގެ ކުރިން، ބަލަންޖެހޭ އުސޫލު ކަނޑައަޅާފައިވަނީ އެ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވެއެވެ.

40. އަދި މިގޮތުން، ކުރި މަޙްކަމާތަކުގެ ޤަރާރުތަކުން ކުރިއަށް ގެންދިޔުމަށް އެދި ދައުވާކުރާ ހުރަހަށް މަޙްކަމާތަކުގައި، ވަކި ޚާއްޞަ ޚަރަދުތަކާއި ފިޔަވައި އާންމު އުސޫލަކީ ޚަރަދު މަޙްކަމާ ދެބައިން އެއް ޚަޞްމު އަނެއް ޚަޞްމަކުން ދައްކަންޖެހޭ ޚަރަދުގެ ގޮތުގައި ކޯޓުން ނަގައިދީގެން ނުވާނެކަމަށް ޤާނޫނު ނަންބަރު 32/2021 (މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ގެ 279 ވަނަ މާއްދާގައި ބަޔާންކޮށްފައި އޮންނަނީއެގޮތަށް ބެލުމުން، ކުރި މަޙްކަމާތަކުގެ ޤަރާރުތަކުން ގެންދެވޭ މަޙްކަމާތަކުގައި ޝަރީޢަތުގެ ޚަރަދު ނަގައިދިނުމަށް ވަކިން ޙައްދެއް ކަނޑައަޅައިދީ (Limit) ކުރުވިފައިވާ ކަމަކަށް ނުފެނެއެވެ.

41. ގާނޫނީ ވަކީލުންނަށް ހަރަދުކުރަންޖެހުނުކަމަށް ބުނާ ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހަޅާފައިވާ ފައިސާއަށް ބަލާއިރު، މި މައްސަލައަށް ގާނޫނީ ވަކީލެއް ޢައްޔަންކޮށް، ގާނޫނީ ވަކީލެއް ކޮށްފައިވާ މަސައްކަތަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއާއި ޖީ.އެސް.ޓީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާގެ ތަފްސީލު އެނގޭ ލިޔުމުން ދައުވާއާއެކު ހުށަހަޅާފައިވެއެވެ. އަދި އެ ބަދަލަކީ ގާނޫނީ ވަކީލުންގެ ޚިދުމަތް ހޯދުމުގައި އާންމުކޮށް ހޭދަކުރާ މިންވަރަށް ބަލާއިރު އެކަށީގެންވާ ބަދަލެއްކަމަށް ޝަރީޢަތަށް ބެލެވެއެވެ. އަދި ޖީ.އެސް.ޓީގެ ގޮތުގައި ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާއަކީ ބަދަލު ކަނޑައެޅި، ލިޔުމުން ފެންނަންހުރި ފައިސާކަން އެނގެއެވެ.

42. މި މައްސަލައިގެ ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުން ދައުވާގައި ތަކުރާރުކުރައްވާފައިވާތީ، ދައުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ ޒައުޖު ހާޟިރުގައި ބުނުއްވައިދިނުމަށް ދައުވާކުރާ ފަރާތުން ހުށަހެޅުމުން ބުނުއްވާތީވެ މައްސަލައަކީ. ޒައުޖު ހާޟިރުގައި ބުނުއްވައިދިނުމަށް އެދި ހުށަހަޅާފައިވާ މައްސަލަ ނިންމަވާދީ، ހުށަހެޅުއްވި ލިޔުންތަކާއި މައްޗަށް ބަލައި އަދި އެ މައްސަލައިގައި ޙާޟިރުވި ދައުވާލިބޭ ފަރާތުގެ ވާހަކަ ސަމާލުކަމަށް ފޮނުވައިގެން، ސިވިލް ކޯޓުގެ މަދަނީ އިޖުރާއަތުގެ ގަވާއިދުގެ 74 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ، ދައުވާލިބޭ ފަރާތުން މި މައްސަލައިގެ ޝަރީޢަތުގެ އަޑުއެހުމެއް 30 އޮގަސްޓު 2023 ގައި ބޭއްވިފައިވެއެވެ.

43. މި މައްސަލައިގައި ކަން ހިނގާފައިވާ ގޮތަށް، ކަމުގެ ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކަށް ބަލާއިރުން، ދައުވާ ހުށަހެޅުއި ބުނެދިނުމުގައި ފުރިހަމަވާންޖެހޭ ޝަރުޠުތަކާއި މި މައްސަލައިގައި ފުރިހަމަވެފައިވާކަން އެނގެންއޮތުމާއި،

2066-CVC-2023

ޝަރީޢަތް ނިމުނުގޮތް

ދަޢުވާކާ ގުޅޭގޮތުން އިދިކޮޅުފަރާތުން މި މައްސަލައިގައި ދަޢުވާލިބޭ ފަރާތްތަކުގެ އަދި ޝަރީޢަތުގައި ޙުކުމްކުރުމަށް ހުށަހަޅާ އެދުމާމެދު ނިންމީމެވެ.

ޙުކުމް

ދެންފަހެ، ބަޔާންވެދިޔަ ކަންކަން އެގޮތުގައި ހުރުމުން، މި ދަޢުވާގައި އިދިކޮޅުފަރާތް -/86,200ރ (އަށްޑިހަ ހަހާސް ދުއިސައްތަ ރުފިޔާ) އާއި، ދަޢުވާލިބޭ ލ. އިސްދޫ، މަލަހަރުސްވިލާ، މުޙައްމަދު ޝަފީޤު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A310700) އާއި ށ. ކަނޑިތީމު، ދޮންބެރި، އަޙްމަދު މާޖިން (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A273719) ލިބަސް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު:C-0448/2014) އަށް ދައްކަންޖެހޭ ފައިސާކަމުން ކަނޑައަޅައި، މި ފައިސާ ލިބަސް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑް (ރަޖިސްޓްރީ ނަންބަރު:C-0448/2014) ލިކުއިޑޭޓަރުގެ ގޮތުގައި، މިއަދު (30 އޮގަސްޓް 2023) އިން ފެށިގެން 01 (އެކެއް) މަސްދުވަހުގެ ތެރޭގައި މި ފައިސާ އެ ފައިސާއަކީ ލިބަސް އެންޓަރޕްރައިސަސް ޕްރައިވެޓް ލިމިޓެޑުން ދައްކަމުން، ލ. އިސްދޫ، މަލަހަރުސްވިލާ، މުޙައްމަދު ޝަފީޤު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A310700) އާއި ށ. ކަނޑިތީމު، ދޮންބެރި، އަޙްމަދު މާޖިން (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A273719) އަންގައި، މުޙައްމަދު ޝަފީޤު (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A310700) އާއި އަޙްމަދު މާޖިން (އައިޑީކާޑު ނަންބަރު:A273719) ގެ ޒިންމާއެއް ހުށަހެޅުމުގައި ޙުކުމްކޮށްފީމެވެ.

މި ޤަޟިއްޔާ ބަލައި ޙުކުމްކުރި

ފައިސަލް އާދަމް

ޤާޟީ

ސިވިލް ކޯޓު، މާލެ، ދިވެހިރާއްޖެ 20212 | ފޯނު: 3002700,3002701 | ފެކްސް 3002702 | ... 3002704,3002703
އީމެއިލް: info@civilcourt.mv | ވެބްސައިޓް: www.civilcourt.gov.mv